

BÉKALENCSE

A Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság hírlevele
2014. augusztus

HÍREK

---

488 évvel a mohácsi csata után: méltó emlékezés a hősökre

Az 1526. augusztus 29-én lezajlott mohácsi csata helyszínén kialakított Mohácsi Nemzeti Emlékhely a magyar történelem egyik sorsdöntő csatájának, és itt elesett hőseinek állít emléket. A csata évfordulójának napján minden évben megemlékező ünnepséget és koszorúzást tartunk a sírkertben, köztisztelőben álló méltóságok mondják el gondolataikat a mohácsi csata kapcsán. Idén Szekó József, Mohács város polgármestere és Dr. Rácz András, a Földművelésügyi Minisztérium környezetügyért felelős helyettes államtitkára mond megemlékező beszédet a 17.00 órakor kezdődő ünnepségen.

A Sátorhely határában megtalálható sírkert több mint 1700 katona végső nyughelye. A tömegsírok között II. Lajos király, Tomori Pál, Kanizsai Dorottya, Szulejmán szultán és sok-sok névtelen vitéz fából kifaragott szobrait, sírjeleit tekinthetik meg a látogatók. Az emlékhely kialakítása számos szimbólumot hordoz, amelyeket idegenvezető segítségével ismerhetik meg az érdeklődők. Az emlékhely 2011-től megújult formában várja a látogatókat. A Szent Koronát formázó új impozáns kiállító- és kilátó épület Vadász György DLA Ybl-, Kossuth- és Steindl Imre-díjas építész tervei alapján készült. Több szinten ad helyet kiállításoknak, melyek között a korabeli fegyverek ugyanúgy megtalálhatóak, mint a technika XXI. századi színvonalának köszönhető interaktív terepasztal. A kupola formájú felső szinten lévő kilátóból a vendégeknek lehetőségük nyílik a magasból megtekinteni a virágot formázó sírkertet. Az emlékhely egész évben várja a látogatókat: április 1-től október 23-ig naponta 9.00-18.00 óráig, október 24-től március 31-ig naponta 9.00-16.00 óráig.

40 évvel ezelőtt nyilvánították védetté a Barcsi Borókást

A Barcsi Borókás területe 1974 óta védett: 34 négyzetkilométer területen ekkor alakult meg a Barcsi Ósborókás Tájvédelmi Körzet, mely 1996-ban, az akkor létrejött Duna-Dráva Nemzeti Park részévé vált. Kialakulása a múltbéli legeltetésnek köszönhető, a nyílt területeken megjelenő szúrós levelű borókabokrokot a legelő állatok rendre elkerülték. Savanyú homoktalajon kialakult mészkérülő vegetáció jellemzi, ahol a borókák között először mohák, zuzmók jelennek meg, melyet a homokpusztagyep létrejötte követ. Növényritkaságai a fekete kökörtcsin, a homoki kocsord és a homoki szalmagyopár. A borókás az énekesmadarak kedvelt költőhelye. A borókás lefolyástalan területein láperdők tenyésznek, melyek állományalkotó faja a mézgás éger. A vízborítás miatt kialakult lábas égereken tőzegmoha telepeket látni. Ritka növényfaj az itt megtalálható fűzlevelű gyöngyvessző, valamint a fokozottan védett tarajos pajzsika. A szintén fokozottan védett királyharaszt egyedüli magyarországi élőhelye a Barcsi Borókás. *(Fenyősi László cikke nyomán - TermészetBúvár, 2014/4. szám)*

Szervezetfejlesztés a Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóságán

A Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság 23,9 millió forint vissza nem térítendő uniós támogatást nyert az Új Széchenyi Terv ÁROP-1.2.18/A-2013 Szervezetfejlesztési program államigazgatási és igazságszolgáltatási szervek számára című konstrukció keretében, melyből szervezetfejlesztési programot valósított meg.

A projekt megvalósításának fő célja a Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság hatékonyabb szervezeti működésének kialakítása, a tudásmegosztást támogató és a változásokhoz igazodni képes szervezeti kultúra biztosítása, mely hozzájárul ahhoz, hogy a Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság a szűkös létszámkeret mellett és a változó jogszabályi környezetben is eredményesen tudja ellátni feladatait, összhangban a Magyar Zoltán Közigazgatás-fejlesztési Program stratégiai céljaival.

A 2013. október 1. és 2014. június 30. között megvalósított projekt eredményeként meghatározásra kerültek a Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság szervezeti stratégiai céljai, megvalósult a szervezeti teljesítmény indikátorok szervezetre történő testreszabott kidolgozása, funkcionális folyamatainak felmérése és egyszerűsítése, az egyéni és szervezeti tudásmegosztás fejlesztése, és egy, a CAF modellen alapuló önértékelési rendszer bevezetése. A program keretében ügyfél-elégedettség mérési módszer az ökoturizmus területén, valamint, ügyfél charta elkészítésére került sor.

DIÁKOK FIGYELMÉBE - KÖRNYEZETI NEVELÉS

Kedvezményes osztálykirándulási lehetőségek

A szeptemberben kezdődő 2014/15-ös tanév első két hónapjában kedvezményes osztálykirándulási lehetőségeket kínál a Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság.

A **Kalandok Abaligeten** program résztvevői megismerhetik az Abaligeti-barlang világát, a denevérek titokzatos életét. A diákok játékos formában tapasztalhatják meg, hogy a természetben milyen sok segítséget találhatnak a tájékozódásban. A barlang környékén tett túrán rácsodálkozhatnak a Mecsek természeti kincseinek változatosságára.

A **Pécsi osztálykirándulás: Tettye** című programon igény szerint a Duna-Dráva Nemzeti Park vagy a Mecsek élővilágának megismerése után felfedező körútra indulunk a Pintér-kert Arborétumba, a Tettyei Mésztufa-barlangba, majd meggyőződünk arról, hogy az időjárás előrejelzése nem is olyan nagy ördöngösség, mint ahogy azt elsőre gondolnánk!

A **Játszva tanulás a nemzeti parkban (Béda-Karapancsa, Kölked)** programon a diákok megismerhetik az ártér élővilágát, az itt élő golyákat, valamint megbizonyosodhatnak arról, hogy az árvíz a természet szempontjából egyáltalán nem káros, sőt éppen ez a létfeltétele az itteni élővilágnak.

Mindhárom program esetében 20% kedvezményt biztosítunk az eredeti árból a diákcsoportoknak.

A programok részletes leírásai elérhetőek a Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság honlapján: www.ddnp.hu

Titokzatos sün-történetek

2014 a keleti sün éve. Ebből az alkalomból Titokzatos sün-történetek címmel mese- és képregényíró pályázatot hirdetett még a tavasz folyamán a Vadonleső Program valamint a tíz hazai nemzeti park igazgatóság a Vidékfejlesztési Minisztérium Természetmegőrzési Főosztályával, a Nemzeti Parki és Tájvédelmi Főosztályával, a Fővárosi Állat- és Növénykerttel, a Magyar Természetudományi Múzeummal és a Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesülettel együttműködve. A beadási határidő szeptember 15. A részletes pályázati kiírás ide kattintva tölthető le: <http://bit.ly/1rTmbDa>

EMBER ÉS TERMÉSZET

Augusztus végén kezdődik a denevérek nászidőszaka

A denevérek a szaporodásban és utódnevelésben is jelentősen eltérnek a többi emlősállattól, de még a hozzájuk hasonló kistestű rovarévóktól is. Az egész folyamat egy meghatározott éves ritmust követ, mely alapján véve a téli álmhoz és az éves időjáráshoz alkalmazkodik.

A denevérek násza nyár végén, ősz elején zajlik. A nászidőszakban gyakori jelenség, hogy a denevérek úgynevezett nászbarlangokat keresnek fel, amely később telelőhelyül is szolgálhat. A Dunántúl egyik legjelentősebb nászbarlangja az Abaligeti-barlang. Több ezer denevér fordul meg itt augusztus végén, szeptember elején, tehát nagyobb az esély a pártalálásra. Bár a párzás ősszel történik, a téli álm miatt a nőstények a méhben raktározzák a spermiumokat, és a valódi megtermékenyülés csak tavaszi ébredéskor történik meg. Ekkor kezdenek el fejlődni a magzatok, és nyár elejére megszületnek az első denevér bábok.

Augusztus 30-án 20:00 órától lehetőség nyílik közelebbről is megismerni a denevéreket az Abaliget-barlang előtt megrendezésre kerülő "Denevérest" című ingyenes bemutatón.

FELHÍVÁS

Nyereményjáték az Abaligeti-barlang és Denevérmúzeum látogatóinak

A Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság játékra invitálja az Abaligeti-barlang és a Denevérmúzeum látogatóit. A barlangi szakvezetéses séta és a múzeum meglátogatása során rengeteg új, érdekes információval lehetnek gazdagabbak az érdeklődők. Aki szeretne részt venni a játékban és a nyereménysorsoláson, nincs más dolga, mint a barlang pénztáránál, vagy a Denevérmúzeumban elkérni egy pályázati lapot, helyesen kitölteni, majd leadni az Abaligeti-barlang pénztárában vagy a Denevérmúzeum épületében!

A helyes válaszlapok kitöltői között a Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság ajándécsomagját sorsoljuk ki. A játék időtartama: 2014. augusztus 1. - október 15. A sorsolás 2014. október 20-án lesz, a nyertesek értesítése és az ajándécsomagok eljuttatása postai úton történik.

PROGRAMAJÁNLÓ

A Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság programjai 2014. szeptemberben és október elején

Szeptember 2.: DDNP Klub

Természet és kultúra a Felső-Duna mentén - Komlós Attila előadása

Diavetítéses előadás

Helyszín: Pécs, Tettye Oktatási Központ, időpont: 17.00 óra.

Ingyenes program.

Szeptember 6.: Madárgyűrés a Földvári-tavon

A program során a Duna bal partján található természetvédelmi területen a madárgyűrés elméletével és gyakorlatával ismerkedhetnek meg az érdeklődők.

Helyszín, időpont: Dávod, Hiezl tanya, 7.00 óra (Gyülekező: 6.45 óra).

A túra hossza 6 km, időtartama 3 óra, a részvételi díj 500 Ft/fő.

Szeptember 13.: Halászati bemutató a Boki-Dunánál - Jelvénygyűjtő túra

A Béda-Karapancsán található Boki-Duna holtág az 1800-as években fűződött le a Dunáról. Hatalmas nádasával és mély, tiszta vizével, tündérrózsa telepeivel gyönyörű látvány. Az ártéri élet fontos eleme volt a halászat évszázadokon keresztül, ennek hangulatával, tárgyi emlékeivel ismerkedhet meg a látogató a program során. Lehetőség van az eszközök kézbe vételére és kipróbálására is.

Helyszín, időpont: Boki-Duna, Erdőfűn áthaladva 1,5 km-re (GPS: N45.900000 E18.780000), 10.00 óra.

A program időtartama 3 óra, a részvételi díj 900 Ft/fő.

Szeptember 17.: Kis tudós - pecsétgyűjtő program gyerekeknek

A Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság Tettye Oktatási Központja játékra invitálja a 7-13 éves diákokat! A játék egy előadássorozat része, ahol a résztvevők rengeteg érdekességet tudhatnak meg a természetvédelem gyakorlati tevékenységeiről, valamint a növényekről, a gombákról és az állatokról. Azok a gyerekek, akik a pecsétgyűjtő sorozat hat programján részt vesznek, ingyenesen látogathatnak el családjukkal (max. 5 fő) a Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság egyik szabadon választott túrájára 2014-ben, vagy 2015-ben. A szeptember 17-i program témája: Természet a kémcsőben. Egyszerű biológiai kutatások.

Helyszín: Pécs, Tettye Oktatási Központ, időpont: 15.00 óra.

A program időtartama 1,5 óra, a részvételi díj 300 Ft/fő.

Szeptember 20.: Szarvasok nyomában

Szeptember a szarvasbőgés ideje, ez a gímszarvasok nászidőszaka. A bikák ekkor alakítják ki háremüket, a vetélytársakat erőteljes hanggal figyelmeztetik a távolmaradásra. Az Üde rétek tanösvény bejárása során a nemzeti parkban folyó vadgazdálkodásról és a hazánkban élő nemes vadfajokról kapnak tájékoztatást a túra résztvevői, az alkonyat fényeinél pedig a madármegfigyelő torony rejtekéből hallgathatják meg a különleges hangokat.

Helyszín: Dráva Kapu Bemutatóközpont, Barcs-Drávaszentés, időpont: 17.00 óra.

A túra hossza 3 km, időtartama 3 óra, a részvételi díj 500 Ft/fő.

Szeptember 22.: Kis Természetbúvárok Szakköre

A Kis Természetbúvárok Szakkörének foglalkozásain rátermett oktatók segítségével, élményt adó programokon fedezhetik fel a gyerekek az élővilág titkait. A szeptember 22-i program témája: A madárgyűrés múltja és jelene

Helyszín: Pécs, Tettye Oktatási Központ, időpont: 15.00 óra.

A program időtartama 1,5 óra, a részvételi díj 300 Ft/fő.

Szeptember 27.: "Együtt a természettel..." Jelvénygyűjtő túra

A korábbi legeltetési állattartás hagyományait élesztette újjá Igazgatóságunk a növényteni értékeiről méltán híres Nagy-mező, Arany-hegy Természetvédelmi Területen. A legeltetéssel, kaszálással kezelt gyepterületek, a ligetes melegkedvelő erdők, molyhos tölgyesek több mint harminc védett fajnak jelentenek élőhelyet. A fokozottan védett bánáti bazsarózsa kiemelt gondoskodásban részesül a kezelési tevékenységek során. A résztvevők tájékoztatást kapnak a különböző beavatkozásokról, és láthatják az elvégzett munkák eredményeit is. A programon az időszakosan működő állattartó telep, valamint a legelő racka juhok bemutatására is sor kerül. A túra résztvevőinek létszáma korlátozott, ezért előzetes jelentkezés szükséges! Tel.: 30/326-9459.

Helyszín: Hosszúhetény, Vásártér.

A túra hossza 5 km, időtartama 4 óra, a részvételi díj 500 Ft/fő.

Október 1.: Idősek Világnapja a Pintér-kert Arborétumban

A látogatók szakvezető kíséretével ismerhetik meg a kert életének sajátosságait, az ősz színeiben pompázó növényvilágot. A szépen gondozott kertben számos növényfaj ebben az időszakban látványos, többek között a

szúrós csodabogyó, a pirítógyökér, a fehér tündérrózsa és a májvirág levele, a naspolya, a birs és a hólyagfa termése.

Helyszín: Pécs, Pintér-kert Arborétum, időpont: 10.00 és 14.00 óra.

Részvételi díj: 400 Ft/fő, nyugdíjasoknak igazolvánnyal ingyenes.

Október 4.: "Színes lombok" túra a Herman Ottó év alkalmából

A neves író, természettudós tiszteletére elnevezett orfői Herman Ottó-tó partján tett séta során megismerkedhetünk az őszi erdő látnivalóival, a természet változásaival. Gombák, színes levelek között, őszi hangulatban járhatjuk be a vadregényes tó környékét.

Helyszín: Orfű, Herman Ottó-tó, horgász parkoló, időpont: 10.00 óra.

A túra hossza 2-3 km, időtartama 2-3 óra, a részvételi díj 500 Ft/fő.

A DUNA-DRÁVA NEMZETI PARK IGAZGATÓSÁG BEMUTATÓHELYEI

Pécs, Pintér-kert Arborétum

Pécs, Tettyei Mésztafa-barlang

Abaligeti-barlang és Denevérmúzeum

Mohácsi Történelmi Emlékhely

Kölked, Fehér Gólya Múzeum

Boki-Duna, halászati bemutatóhely

Barcs-Drávaszentés, Dráva Kapu Bemutatóközpont

Szársomlyó

Nagyharsányi Szoborpark

Zselici Csillagászbolt-park - Éjszakai túrák előre meghirdetett időpontokban - Éjszakai túrák igény szerint

---

Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság, Ökoturisztikai és Környezeti Nevelési Osztály

7625 Pécs, Tettye tér 9.

Tel.: 72/518-221, 72/518-222

E-mail: wodtke@ddnp.kwm.hu, komlos@ddnp.kwm.hu

www.ddnp.hu

Köszönjük, hogy meggondolja, kinyomtassa-e papírra ezt a levelet.

Amennyiben Ön nem kíván a továbbiakban hírlevelet kapni a Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóságtól, kérjük jelezze ezt számunkra "Hírlevél leiratkozás" tárgyú [e-mailben](mailto:)! Köszönjük!